

Hajdeger: Šta je pitanje?

Šta je pitanje? Šta znači pitati? Kakva je struktura pitanja i šta sve u nju spada? Ovo su neka od pitanja koja nastojimo na ovim predavanjima da ispitamo i u tu svrhu ćemo se poslužiti prvim stranama Hajdegerovog *Bitka i vremena*. Kao i uvek na Uvodu u filozofiju, nije nam stalo do izlaganja opšte celine nečijeg učenja, to ostavljamo istorijama filozofije, već do onih momenata koji nam mogu na prikladan način ukazati na puteve kojima se mišljenje može kretati. Stoga će ovde biti reči o celini Hajdegerovog projekta unutar *Bitka i vremena* samo u onoj meri u kojoj nam to pomaže da razumemo pre svega šta za Hajdegera znači pitati uopšte, a potom i kakva je specifičnost pitanja o smislu bitku.

Hajdegerov *Bitak i vreme*, pre samog teksta, počinje paratekstom koji čini strana sa citatom iz Platonovog *Sofista* i kratak Hajdegerov komentar situacije u kojoj se nalazi savremeno mišljenje koji dodatno pojačava situaciju koju citat otkriva:

“ ‘Jer očigledno je da ste ipak još odavno prisni sa onim što zapravo mnite kada uoptrebljavate izraz ‘bivstvujući’, a mi smo, pak, nekada doduše verovali da to razumemo, a sada smo zapali u pometenost [ἡπορήκαμεν, od ἀπορέω].’ (Platon, *Sofist* 244a). Imamo li mi danas neki odgovor na pitanje o onome što zapravo mnimo rečju ‘bivstvujući’? Nikako. I tako, eto, valja iznova postaviti *pitanje o smislu bitka*. Pa jesmo li, takođe, i danas samo u pometenosti (*Verlegenheit*) što ne razumemo izraz ‘bitak’. Nikako. I tako, eto, vredi pre toga ponajpre ponovo probuditi razumevanje za smisao tog pitanja. Konkretna izrada pitanja o smislu ‘bitka’ namera je rasprave koja sledi...”

Mogli bismo reći da dati citat daje ton celini istraživanja *Bitka i vremena*. Takođe, čitav uvodni deo o strukturi pitanja o bitku, dakle ono što mi radimo na Uvodu u filozofiju, može se razumeti i kao čitanje i razrađivanje ovoga Platonovog citata.